

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 1.

(Kérdéses a béke.) A béke tyukja kodácsol ugyan, de még nem költötte ki az aranytojást. Nagy a gyanunk, hogy itt mindakéirésről nem békéltetés, hanem csak taktikázás folyik. A korona el akarja magától odázni az alkotmány megszegésének ódiáját, felszólította a koalíciót a kormány megalkítására, a nélkül, hogy merev álláspontjából bármit is engedne. Muljék tehát a koalíción az alkotmányos rend helyreállása. A koalíció is átlátott a szitán és nem kevésbé érzi, hogy a nemzet jogainak feladásával tekintélyét veszítené egy a nemzet, mint — önmaga előtt, azért úgy tesz, mintha a korona üzenetét komolyan venné. Tárgyal és üzen, hogy a korona maradjon benne a páóban. Teljes joggal cselekszik ekként, mert hiszen a korona álláspontja jogtalan, a koalíció által képviselt nemzeté ellenben egy a törvényes. Nem béketárgyalások folynak itt, hanem béke-taktikázások. Messze van még annak ideje, hogy Bécs bele kényszerítessék oktalan magatartásának megváltoztatásába, a nemzet pedig meggyőződjék a felől, hogy érdemes valamit engednie jogai-ból. Addig tehát csak kodácsoljon a tyuk, érjük be egyelőre, hogy tojjon záptojásokat — a meggyőzőknek!

(Az okos Tisza.) November 18-ának hőse, január 26-ának vesztese megszólalt. Kijelentette, hogy ha a béketárgyalások si-

kerrel végződnek, támogatni fogja a koalíciót. Ne neked te szegény koalíciós kormány! Meg sem születél, máris támogat Tisza! Milyen sikerrel szokott pedig ő támogatni, annak tanui a bukott kereskedelmi bank, a szabadelvű kormányok és maga a szabadelvűpárt. Neki különben elhiszük, hogy az új alakulások között is folytatja legfőbb passzióját — a vadászatot. Hol a geszti parkban, hol pedig a kormányok körül hasznos foglalkozás lesben állani!

(Haladás.) Ezeknek a szomorú időknek — a mint erre már több ízben rámutattunk — egyik értékes ajándéka, hogy a gazemberek és a becsületes emberek külön sorakoznak és lépdelnek előttünk Megismerkedünk egymással. Örvedetes tünet a közélet becsületességének gyarapodása is. A tavalyi választások alatt még csupán a székyek járultak a székely becsület hangoztatásával a szavazó urnákhoz, ma már a fogalom kitágult és a magyar becsület megvédésére tömörül a nemzet. Adja Isten, hogy a harcokban feltámadt becsületet megőriz-zük a létrejövő béke napjaiban is!

Magyarország Amerikában.

— febr. 1.

Alig néhány éve, hogy felmerült az amerikai kivándorlás veszedelme s ma ott tartunk, hogy valóságos nemzeti szerencsétlenségge nőtte ki magát a kivándorlás. Nincs az a járvány, nincs

az a háború, amely annyira megtizedelné népünket, mint az az olesó, de biztos utazás Amerikába, amelyet ujabban teljes erejével támogat a kormány is.

Tíz év előtt alig tizenöt ezerre rugott az Amerikába kivándorló magyarok száma. Tavaly kétszáznyolcvanezer ember hagyta el ezt a hazát, hogy a tengeren túl jobb megélhetést biztosítson magának. Ha az eddigihez hasonló arányban fog növekedni a kivándorlás, harminc esztendő múlva kihál és néptelen lesz az ország.

Emberek, nagyurak, képviselők, miniszterek, eszméljete! Lássátok meg végre, hogy itt van a nagy nemzeti szerencsétlenség, amely minden ellenségnél biztosabban pusztítja el Magyarországot! Lássátok meg, hogy ha ezen a hajon nem segíttek, néhány évtized múlva nem lesz már min segíteni, nem lesz rátok szükség, mert nem lesz itt már nép! Lássátok be, hogy a nyomor és szenvedés által kiüldözött lakosság helyébe új, idegen emberek fognak benyomulni az országba, hogy elfoglalják a magyar fajtától az országot. Lássátok be azt már végre és tegyetek valamit, mert ha nem, verjen meg benneteket a magyarok Istene!

Kétszáznyolcvanezer kivándorló egy esztendőben! Iszonytató szám. Eddig már több, mint két millió magyar ember él Amerikában. Az odakünn lévő magyarok már bizvást megalapíthatnák

Éljen Fiume.

— 1860-iki fiumei dal. —

Éljen a szép hon: Fiume,
Melyért szívünk ég epedve;
Éljen derek fiatalak
Nemes, lovagias lelke!

A vizsályt és bus napokat
Isten tőlünk távoztassa:
A magyart a hajdani szép
Szabadsággal hozza vissza!

Szabadság! hogy hevül a szív
Neved édes hangzatára! . . .
Nincs már messze az az óra,
Mely reményünk koronázza.

Éljen Fiume s Magyarhon,
Melynek vagyunk gyöngypártája,
Rokonszenv s a jog tízé fel
Ezt a pártát homlokára.

(Olaszból.)

Thaly Kálmán.

*) Ez most éppen aktuális vonatkozású költeményt a következő megjegyzéssel közli az 1867-iki Fővárosi Lapok: „A tüntetések éveiben lelkes fiumei honfitársaink e valódi érzésből fakadt dalcskával iparkodtak hangot adni az anyahonhoz való rendíthetetlen ragaszkodásuknak. Azt hisszük, azért nem leendő érdektelen e dalcskát a magyar közönséggel megismertetni most, midőn a kölcsönös óhajások ténynyé válnak. T. K.”

A nők a „bál“ után.

Ezerféleképp éreznek a nők a „bál“ után, valamint ezerféleképp éreznek a „bál“ előtt. Minap megkíséreltük röviden vázolni, mit éreznek a „bál“ előtt? most azt szeretnők leírni, mit éreznek a „bál“ után.

Mindenek előtt különbséget teszünk azok közt, kik sokat s azok közt, kik keveset táncolnak. Megkülönböztetjük azokat is, kik életükben a legelső táncvigalomban voltak s azokat, kik többé már — legalább mint hajdonok — nem szándékoznak bálozni. Elmondjuk: mily másképp éreznek azok, kiké nem volt ottan. Egészen ellenkezőleg érez az, ki a „bál“ ban talált magának „ideál“ t, mint az, ki éppen ott győződött meg, hogy „imádójában“ csalódott.

Van olyan nő is, ki a „bál“ ban látta meg azt, kit már rég nem látott s ki őt minden földi lénynél inkább érdekli, de kit bizonyos körülmények miatt kerülnie kell.

Nagyon hiányos lenne továbbá rajzunk, ha nem tennénk említést azokról, kiknek a „bál“ ban valami „malheur“-jök volt, vagy pedig ott valami kedves kis női csinyt követtek el.

Végül a mamákról és azokról fogunk szólni, kik a táncvigalomban nem vettek részt.

Azok, kik sokat táncoltak, a gyönyör egy nemével nézik megváltott cipőiket s

annál jobban örülnek, minél jobban el van az szakadva. Hisz ez diadaljel. Némi örömmel türik el lábaik fájdalmát s tapasztalják, hogy nemcsak „édes szívfájdalmi“ lehetnek az embernek, de lehetnek édes „láb-fájdalmi“ is. Habár kissé sántikálva jár is a szobában, azért ne hidd neki, hogy nem járna el még most is szívesen egy csárdást vagy franciát.

A kik keveset táncoltak, különbözők a szerint, a mi okozá, hogy többet nem táncolhattak. Ha nem kaptak elég táncost, akkor nagyon fanyar érzettel gondolnak vissza a „bál“ ra, mely igen „fád“ volt s ha talán későbbben kelnek is föl, mint azok, kik sokat táncoltak, de délután nagyon hajlandók álmatlanságról panaszkodni s a karos székben, vagy a pamlag szögletében elbusultan nyugodni.

A kik, tekintetbe véve azt, hogy aránylag kevés fiatal ember és sok nő volt a „bál“ ban, csak annak tulajdonítják, hogy keveset táncoltak, mert nem volt elég táncos, kevésbé kedveltlenek. Ezek különös kegyelettel emléneznek meg táncosaikról s oly fiatal emberekre, kik vagy éppen nem, vagy csak igen keveset táncoltak, kicsinylő sóhaj-tással és kézfejtéssel mondják: „a mai fiatal-ság bizony nem sokat ér!“ S helyeslő fej-bólinással felelnek a mama azon szavaira: „bizony édes leányom! az én időmben nem így volt.“

A kik először voltak „bál“ ban, azok

az amerikai Magyarországot. És ha így tart még 10—20—30 évig, odakünn leszünk valamennyien. Oroszországból, a forradalom, a kancsuka és a nyomoruság hazájából, a háboru és inség által sanyargatott Oroszországból, melynek 130 millió lakója van, nem vándorol ki annyi ember, mint Magyarországból. A mi hazánk az ő tizenkilenc millió lakásával vezet a kivándorlás tekintetében. Vannak ötszörte népesebb államok Európában, de egy sincs, amely annyi polgárát üldözné a rideg idegenbe, mint a miénk!

Érzik is már nálunk a kivándorlás hatása minden téren. Elsősorban a népszámlálás eredményében. — Három-négy év előtt, dacára a már akkor is erősen érezhető kivándorlásnak, Magyarország első helyen állott a szaporodó európai államok között. Ma — az utolsók között van a legutóbbi statisztikai kimutatás szerint. Pedig sem a halálozási arány nem lett nagyobb, sem a születési arány nem lett kisebb. Csak a kivándorlók száma növekedett százötven százalékkal.

Érezhető a kivándorlás a férfi munkások számának csökkenésén is. Mert hiszen sem gyermekek, sem asszonyok nem képezik a kivándorlók zömét, hanem 18—40 év közötti erőteljes, munkabíró férfiak, akik megtudnak küzdeni az amerikai munka hatalmas versenyével. A gyermekeket, asszonyokat, aggastyánokat itthon hagyják, mert ezek hasznát nem hajtó terhet képeznek odakünn, ahol éjjel-nappal kell dolgozni a bányák mélyében s a gyárak füstös atmoszférájában.

Kik fognak nálunk ezután, kik fognak a gyárakban, műhelyekben dolgozni, kik fognak katonáskodni, ha munkabíró fiatal férfaink kivándorolnak? Sem Cunard Line hajózási társaság által az államnak juttatott nyereségi részesedés, sem Boros Soma kivándorlási felügyelő ur, akinek ezt a jó állást kreálták, nem fogják tudni az országot a nagy károkért kárpótolni.

mint egy nagyszerű élettapasztalattal gazdagodva, jönnek haza. Valamint a fiatal ember valami fontosabb vizsgálja letétele után valamivel nagyobbak érzi magát, így a leányka is az első „bál” után. Legalább néhány óráig bizonyosan komolyabban színen nézi az életet, mint azelőtt. Ha jól mulatott, néhány napig szüntelen a bárról cseveg s szeméi csak úgy csillognak, ha a táncokról beszél. De ha szerencsétlenségére az első „bál” nem jól ütött ki, akkor megfogadja, hogy soha életében nem megy többé bába. Na de természetesen, ezt a fogadást megszegni már a jövő évben nem tartja véteknek.

Az oly nők, kik azzal a szándékkal mentek a táncvigalomba: „ez lesz életemben az utolsó, többé már nem megyek bába, beleuntam a táncba:” körülbelül oly érzellemmel rakják el szekrényükbe a báli öltönyt, kivált ha a lefolyt táncvigalom megerősítette szándékukat, mintha báli öltönyt helyett szemföldél volna kezükben.

A kiknek eszményképe ott volt, azok többet gondolnak vissza ő rája, mint a többiekre mindre. Kedvesebben s jobban fülükbe csengenek még az ő szavai, mint a zene.

A kiknek ideálja nem volt ott, azok akár jól mulattak, akár nem, szüntelenül csak arra gondolnak, „csak ő is ott lett volna!”

Az oly nő, kinek még nem volt „sziv-

Szép, szép, ha az állam a kivándorló magyaroknak olcsó és kényelmes utazást biztosít, de felér-e ez azzal a megbecsülhetetlen anyagi és erkölcsi kárral, melyet a kivándorlás az országnak okoz?

Bizony, kétségbeejtő a perspektíva, amelyet az évről évre rohamosan gyarapodó kivándorlás tár a szemünk elé. A nemzetpusztulásnak, az elzűllésnek perspektívája ez, te vak, te süket nemzet tekints bele és el fogsz borzadni a jövőtől.

Mit csináljunk? Miként segítsünk e bajon? Olyan kérdés ez, amelynek helyes megoldása minden fáradságot és áldozatot megér. Meg kell akadályozni az országot romboló kivándorlást — nem pedig hatóságilag előmozdítani.

Szociális reformokra, nagy közmunkákra, munkásjóléti intézményekre és helyes közgazdasági politikára kifelé úgy, mint befelé — erre van szükség, ezekkel tudjuk rábírnai a munkásnépet, hogy ne hagyja el hazáját, mert terem neki is életet a jó magyar föld s gondját viselik itt is!

Politikai hírek.

— **A hunyaddobrai mandátum.** A dobrai kerületben megválasztott alkotmánypárti Cs. László képviselő mandátumát, tudvalevőleg megpeticionálta a kisebbségben maradt Vlád Aurél párt. A kir. Curia választási tanácsa az elmúlt héten 3 napon át tárgyalta az elrendelt bizonyítás alapján a kérvényt s ma hirdette ki ítéletét. A Curia a petíciót visszautasította, mert Dr. Csernovitz Mihály választási elnök tényei ellen felhozott bizonyítékok nem igazolták azt a vádat, hogy a választási elnök László javára meghamisította volna a választást és mert nem nyert beigazolást az, hogy László képviselő akár megvesztegetett volna, aztán megvesztegetni megkísérelt volna egyes választókat, avagy etetett és itatott volna. A Curia ennek alapján Cs. László végleg megválasztott képviselőnek jelentette ki és a vizsgálati költségekben, valamint Dr. Ragályi Lajos és Dr. Gábor Illés védőügyvédek javára megállapított ügyvédi költségekben a petícionálókat marasztalta.

királya” a táncvigalom előtt s ott talált valakit, ki ezelőtt ismeretlen volt előtte s ki őt megbirta hódítani, órákig is elgondolkozik arról: „mikor láthatom ismét? hol találkozunk?” stb. Az ilyen, ha emléket nem kapott is, mindenképp azon iparkodik, hogy valamit bírjon, őt rája emlékeztesse s ha másal nem bír, a táncrendet, melybe az nevéet beírta, a világ minden kincseért sem adná oda senkinek se.

A kik pedig a táncvigalomban meggyőződtek arról, hogy „ő benne” csalódtak, azokra nézve a bál utáni nap — ki ne tudná? — keservek és könnyek napja.

Nem egészen ugyan, de majdnem így vannak azok a nők is, kik a táncvigalomban meglátták azt, kit szívők minden földi lény fölött szeret, de kit családi vagy egyéb körülmények miatt kerülniök kell. Az ilyenek keseregnek, ha őt másokkal jó kedvűleg látják társalogni; „ő is hűtlen!” gondolják ilyenkor magukban, s keseregnek. Ha őt azonban szomorunak látták, a fájdalom „édes-keserű,” mert azt hiszik: mennyire szeret ő is, s még sem lehetünk egymáséi!

A táncvigalmi „malheurök” különfélék. Mindjárt a vigalom kezdetén elszakadhat valakinek a ruhája, vagy pedig a szünóra alatt a pineér leöntheti annyira, hogy tovább ott nem maradhat. Másiknak a heves táncban, ha a fodrász nő ügyetlen volt, haja eshetik le. Ugy hisszük, ritka nő az olyan, kinek szeméi könnyektől nedvesek ne lennének ot-

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 1.

Már csak csodának kellene történnie, hogy a béke ne legyen meg. Avagy nem csodának, hanem nagy csalódásnak kellene jönnie. A csalódás pedig abból állana, ha kívülné, hogy a király nem akar békét és megegyezést, hanem meghódolást, alkotmányfeladást és holmi parlamentáris formákba burkolt tényleges abszolutizmust.

Mert mese, hogy a koalíció vezéreinek böles mérséklete holmi pillanatnyi fellobbanások hatása alatt ismét olyan alakba öntötte volna a leendő kormány programját, hogy mód nyujtatók a koronának az újból való merev visszautasítására és a szerencsésen fűzött békeszálak kettévágására.

A részletek a jelen pillanatban mellékesek. Kár is volna ilyeneket firtatni, mert tényleg az ildomos titoktartás leple fedi a programot és félig elejtett szavak alapján fölösleges oly tényeket bírálai, amelyek néhány nap múlva lényegükben kerülnek a nagy nyilvánosság elé.

Kétségtelen, hogy Andrássy holnapi kihallgatása nem fog lesújtó, avagy csak részlegesen is bántó kudarccal végződni Bécsi tudósítónk jelenti, hogy Andrássyt most igazán örömmel várják az udvarnál, s hol éppen annyira vágyanak a békére, mint Magyarországon országszerte.

(A béke akció.)

Andrássy Gyula gróf ma délután 5 órakor Bécsbe utazott és holnap délelőtt 11 órakor fogadja őt magánkihallgatáson a király.

Most az egész ország feszült kíváncsisággal várja a bécsi híreket. Az körülbelül bizonyos most már, hogy a koalíció békeajánlattal fordult az uralkodóhoz, de az még mindig nem fedi a király álláspontját. A vezérlőbizottság tagjai azonban mégis biznak benne, hogy béke lesz s maga Kossuth Ferenc is kifejezte ezt a reménységét tegnap este e sorok írója előtt.

hon, ha valami „malheur” miatt a táncvigalom folyamában kellett hazamennie.

A „malheurök” közül megemlítjük még azt, ha valakinek ékszere veszett ott el, vagy pedig valaki a táncban elesett. Mindkét „malheur” ugyan nagyon különbözőleg hat különböző nőkre, de a „bál” emlékeit mindenkinél felhőkbe borítják.

A báli női csinyek közé számítjuk azt, ha valakit fölhívának táncolni, s az, nem tetszvéen neki a táncos, azt állítja, hogy már elfoglalva van. Ha az ily nő ülve marad, gyakran gondol vissza a csinyre a „bál után”, és pedig rendesen nagyon rösteli a dolgot; de ha kapott másik táncost, akkor arról, a kit elmellőzött, mosolyogva szokott beszélni a bál után.

A mamákra nézve a bál utáni nap rendesen nem attól függ, hogy mulattak tulajdonképp ők magok, hanem attól, hogyan mulatott, s kikkel és miképp töltötték el leányai a táncvigalmat? E szerint vagy kedvetlenül tekintenek vissza a bábra, vagy pedig ahhoz hasonlóan, kinek legközelebb valami diadalünnepe volt.

Ha e röpke tollal vázolt rajzokban sok a hibás vonás, bocsássá meg az olvasó, s mondja el rá: „látszik, hogy férfi írta, s egy férfi sohasem ismeri eléggé a női.”

P. F.

(A pártok hangulata.)

A koalíció válasza a királynak (ha elfogadjatik) alapul fog szolgálni a béketárgyalásokra. A béke kovácsolónak nagyobbik küzdelme még csak azután veszi kezdetét, mert már most is megállapítható, hogy a szövetséges pártokban nem valami nagyon lelkesednek a békéért. A függetlenségi pártban béke esetén okvetlenül lesz egy kis szeccessió. Ugronnak néhány híve feltétlenül kitart mellette.

A néppártban szintén vannak, akik nem akarnak kormánytámogatók lenni. S végül ott van az újpárt, amely Eötvös Károlyt kivéve minden körülmények között a harcot proklamálja. Bánffy Dezső báró már tegnap demonstrált távolmaradásával a vezérőrbizottság minden egyes tagja tisztában van vele, hogy Bánffy Dezső báró nem ért egyet az ő politikájukkal.

(Miniszterek Bécsben.)

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök, Wörös László és báró Feilitzsch miniszterek ma Bécsbe utaztak, résztvevők a kereskedelmi szerződések ügyében folyó tanácskozásokban.

(Andrássy tanácskozásai.)

Andrássy Gyula gróf ma elutazása előtt érintkezett Kossuth Ferencel és Apponyi Albert gróffal.

(Andrássy Kossuthnál.)

Gróf Andrássy Gyula ma meglátogatta Kossuth Ferencet és azt jelentette neki, hogy táviratot kapott Ó Felisége kabinet-irodájától, mely szerint **őt a király holnap d. e. 11 órakor fogadja.** Gróf Andrássy Gyula valószínűleg pénteken tér vissza Budapestre, a mely esetben **Kossuth Ferenc szombatra hívja össze a vezérőrbizottságot, végleges határozat hozatala végett.**

(Elkobzás.)

A kir. ügyészség a „Pesti Napló” mai számát elkobozta, mert a vezető cikk utolsó passzusában királlysértést lát.

(A miniszter békit.)

Kristóffy belügyminiszter — Csikszeredáról érkezett távirat szerint — megvonta a vármegye dotációját. A tisztviselők azonban még a rendelet leérkezése előtt több havi fizetésüket vették fel.

(A békeakoló hatása a vármegyénél.)

Somogyvármegye állandó választmányai mai ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi törvényhatósági ülés elé azon indítványt terjeszti, hogy a belügyminiszternek rendeletére, melylyel a vármegyének az állam adók elfogadását és beszolgáltatását, valamint a belépési bizonyítvány kiállítását és a behívó jegyek kézbesítését eltiltó határozatot másodszer is megsemmisíti, annak végrehajtását feltétlenül elrendeli, tekintettel a törvényes állapot helyreállítása érdekében folyamatban levő békeakcióra, ezuttal vegye le a napirendről.

(Marosvásárhely.)

A törvényhatóság mai közgyűlésén megleghangon elbucszott Lázár István gróf főispántól és egyhangulag kimondotta, hogy az új főispánt nem ismeri el törvényesnek és társadalmilag bojkottálja.

Beszédes számok.**A ref. egyház költségvetése.**

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 1.

Meglehetősen vaskos, 25 oldalra terjedő költségvetés fekszik előttünk. A debreceni ref. egyház nyomtatásban kiadta az 1906. évre összeállított költségvetését, hogy a presbyteri tagoknak módjukban álljon a részletes tárgyalás előtt kellő tájékozottságot szerezni mindazon szükségletekre és bevételi forrásokra nézve, amelyek a ref. egyház gazdasági életét alkotják.

Azok a szintelen számok, amelyeket a költségvetés tartalmaz, tulajdonképpen beszédesen vázolják azt a nagy méretű tevékenységet, amelyet a ref. egyház a hatáskörébe tartozó ügyekben végez.

A kérelhetetlenül rideg matematika igazság-osztása felebbezhetetlen. Eszerint az az igazság, hogy a debreceni ref. egyház gazdálkodásra első helyet követel magának a többi ref. egyházak sorában. Ennélfogva természetes, hogy vallás-erkölcsi és jótékonyági szempontból is költségvetés vezető szerepet játszik.

Nincs módunkban, hogy kellő részletességgel vázoljuk azokat az érzelmeket, amelyek az előttünk fekvő költségvetés a debreceni ref. egyház vezetőire hárit. Mindössze annyit tehetünk meg, hogy minden kommentár nélkül az alábbiakban kivonatoljuk a költségvetés fontosabb tételeit:

A költségvetés elsősorban megállapítja az egyházi közszükségleteket: eszerint az egyházi tőke, egyházi adó, harangoztatás, harangalap, Sz. Nagy Károly, orgona alap, Konthy alap, Gőnyey—Dusóczky alap és K. Tóth—Simonffy alap jövedelmei, valamint az ezekkel fedezett kiadások alkotják a költségvetést.

Segélyekre, állami adóra és illetékekre, épületfenntartásra, illetményekre, egyéb szükségletekre a felmerülő költségekre és tőkésítésre 133,114 k. 80 fillért fordít az egyház, amely összeg a föld és házbérekből, harangoztatás és szőnyegdíjból, kamat és késedelmi kamatokból, segély és perselypénzből, az egyházi adózás és hozzácsatolt jövedelemből, megtérítések és értékesítések-ből és a kezelési hatódból nyer fedezetet.

Ingyen iskoláztatásra az 1906. évben 116,893 koronát fordít az egyház, míg az egyház iskoláztatási alapjának költségvetése 24,820 koronát emészt meg.

A szegények gyámolítása és az egyház ispotály összesen 38,660 koronájába kerül az egyháznak.

Az alapítványok költségvetése, amely különféle alaptól nyer fedezetet, — 42715 korona végösszeget tüntet fel.

A költségvetés, — miután csak a kiadásokról és azok fedezetéről szól, — a debreceni ref. egyház vagyonáról, amely milliókra menő összegeket képvisel, — ezuttal nem számol be.

NAPI HIREK.**Napról-napra.**

— február 1.

Kirohana Ugron
Vezér bizottságból...
Allt pályája mindenkoren
Csak kirohanásból!

Sternberg az udvarról
Mond Bécsben sok szépet...
Nem híjába képviseli
A cseh Königréce!

Cseléd mizériák.

— febr. 1.

Ne ijedjenek meg asszonyaink, nem oly rosszak még nálunk a viszonyok cselédek dolgában, mert bár mely más hason nagyságu városban.

Sokszor lehet hallani, hogy csak ugy szokósnek el a cselédek helyeikről, minék oka ezer és ezer körülményben rejlik.

Tagadhatatlan azonban, hogy a legtöbb cseléd azért szokik meg gazdájától, mert valószínűleg rossz fát tett a tűzre, mondjuk ki igazán: meglopta a gazdáját.

Ez a cseléd szokás nálunk még oly magas rekordot még nem ért el, nálunk a bejelentő hivatalban oly dolgot is adna, hogy a tetteket egyáltalában elő nem keríthetnék.

A cseléd tartók az ilyesmire különben is ráunnak, mert az ilyen megszokott cselédek elő nem keríthetők s ha előkerülnek, nincs rajtuk mit meg venni való.

Elcsépejt dolog ma már a cselédekről írni s az ember nem is olvassa szívesen, de ez a kérdés annyira fontos és égető, hogy ennek orvoslására minden lehető el kellene követni.

A főbaj persze sokszor nem csupán a cselédekben rejlik, de a cseléd tartókban is. Vannak házak, hol nem rendesen fizetnek, a cseléd koplal, a cselédet üik: bizony ilyen helyzetek jó állapotokat nem teremtenek, mert utoljára is, ha a cseléd megdolgozik, meg is követeli a magáét.

Ha az ember igazságos, akkor viszont a cseléd is fogja tudni, mi a kötelessége.

Tehát csak tőrjük továbbra is a bajokat, melyek ugy látszik a lapokban mindig állandó rovatok fognek képezni.

—a—b.

— Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. A kath. egyház ma annak emlékét üli, hogy Jézus születése után negyvenedik napon a niozesi törvény értelmében bemutatott a templomban, amikor az öreg Simeon a világ világosságának nevezte. Ennek emlékére az anyaszentegyház ma gyertyaszentel. Az isteniszteletek sorrendje ez lesz: Reggel 6 órakor misézik Szabó István, 7 órakor dr. Kovács István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor a gyertyaszentelést, az ünnepi nagymisét, valamint a prédikációt dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános végzi, háromnegyed 11 órakor Molnár K. Dezső, fél 12 órakor Nyári Ignác misézik. Délután 3 órakor lytánia, utánna Rózsafüzér lesz. A híveknek ez uton is tudomásul adatik, hogy megyés püspökünk Ó Exellenciája tekintettel a mai ünnepre egyházmegyéjét a pénteki böjt megtartása alól felmentette.

— A mai hangverseny. Páratlan művelzetben lesz ma délután 5 órakor része Debrecen város uri társadalmának. A debreceni jótékony nőegylet ma tartja meg felolvasással egybekötött hangversenyét. — A hangversenyen Zöldi Marci is bemutatja művészetét, melyet még nem volt alkalmunk városunkban hallani. Zöldi Marci egyenesen a nőegylet felkérésére jön le Debrecenbe, hogy művészetével a jótékony cél érdekében közreműködjék. A rendező bizottság a hangverseny többi pontját is sikeresen állította

össze, mint az a tegnap közölt dus programmból kitudnik. — Kérjük a közönséget, hogy pontosan sziveskedjék megjelenni, nehogy akár a felolvasás, akár a hangverseny zavarva legyen.

— **A depr. ev. ref. egyház** e hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, az egyház tanácsstermében presbyteri gyűlést tart. — Targysorozat: 1. Jelentés arról, hogy a folyó évi január 28-án tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve február hó 1-én napján hitelesített. 2. Esperes ur 99—1906. szám alatti levele az egyházmegyei levéltár részére állandó helyiség adása tárgyában. 3. A gazdasági bizottság folyó évi 61. sz. végzése az 1906. évi költségelirányzat beterjesztése tárgyában. 4. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács 1905. évi 1226. sz. végzése az ev. ref. tanítótestület az iránti kérvénye tárgyában, hogy tagjainak a felsőbb leányiskolába és tanítónképezőbe járó leányai tandíjmentességet nyerjenek.

— **A palotás táncnak**, melyet a Szent-Erzsébet-egyesületnek f. hó 3-iki táncestélyén — szombaton — bemutatnak, tegnap volt főpróbája zene mellett a „Bika” disztermében. A ki csak látta, valódi gyönyörrel nézte azt az igazi ősrégi magyar táncot, melyet mesterileg lejtnek. Hát majd szombaton este mikor diszmagyarban táncol a 18 pár; milyen szingazdag, pompás, érdekes és gyönyörű kép lesz az!

— **A homokkerti ref. olvasó egyesület** T. tagjait az 1906. febr. 4-én d. u. 3 órakor az egyesület helyiségében megtartandó közgyűlésre azzal hívja meg az elnökség, hogy a közgyűlés a megjelenők számára való tekintet nélkül határozat képes leend.

— **Szakértekezletek a kamaránál.** A vaskereskedők üzletkörének megállapítása tárgyában népes értekezletet tartottak Debrecen vaskereskedői, mely értekezleten nagyobb cégeink mind képviselve voltak. A miniszter felhívása folytán a kamara több, nem szorosan a vaskereskedői szakhoz, de részint régi gyakorlat, részint a vasáru cikkek kiegészítését képező áruknak, mint gépjelaj, lópokrócsok, furnir lécek stb. cikkeknek hivatalosan a vaskereskedői üzletkörbe való sorozásáról volt szó. Hozzá szözlottak a kérdéshez: Györffy Gyula, Vester István (Sesztina cég) Dávid Jakab és Nánássy Lajos urak. A szakértekezlet megállapodása a kamara február közgyűlése elé fog terjesztetni. A közeli napokban az ásványolajok szállításáról és tartásáról szóló belügyminiszteri rendelet némely sérelmes rendelkezése elleni védekezés tárgyában fog a kamara szakértekezletet tartani, melyre az ezen rendelet által érintett nagyobb kereskedőket fogja meghívni.

— **A „Debr. Urkocsis Egyesület”** f. évi február hó 4-én, d. e. 11 órakor a városháza kis tanácsstermében közgyűlést tart. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 10 órakor az igazgatóság tart ülést. Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés és a múlt évi számadások bemutatása. 3. Jövő 1906. évi költségvetés. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. A választmány és igazgatóság megalakítása.

— **A „Debrecen” szállóbeli öngyilkossághoz.** Tegnap számunkban hirt adtuk arról az öngyilkosságról, a melyet egy állítólag Gyenes Farkas Gyula nevű uriember követett el a „Debrecen” szállóiban. Ma aztán teljes világosság derült a titokzatos öngyilkosságra. A putnoki előjáróság táviratban tudakozódott ma a debreceni rendőrségnél az onnan nyomtalanul eltűnt Incedy Gyula segédjegyző után, akiről részletes személyleírás is adott. Ezen személyleírás nyomán a rendőrség kétségtelenül megállapította, hogy a „Debrecen” szállóbeli

öngyilkos Incedy Gyula. Egy másik távirat Dr. Haáry nyiregyházi tisztii főorvostól érkezett, akit az öngyilkos gondnokának nevezett meg és jelezte, hogy a főorvos az esti vonattal Debrecenbe jön öngyilkos unokaöccsére tartozásának kiegyenlítésére és a szükséges teendőket ellátása végett. Az öngyilkos Incedy Gyulát egyébként utolsó kívánságához képest holnap boncolják fel.

— **Körvadászat.** Egy igen kedves jól sikerült körvadászat részleteiről emlékeztünk itt meg, ami Pásztor Gyula Egyeki bérletlen ment végbe a vadász szezon szilveszterjén. Nemtöbb mint hat tagból álló puskás gárda fényes, bizonyosságot adott a vadászat igazi mesterségének, ami meg is látszik a szép eredményről, területekre került 147 nyul és 3 róka. A csaknem páratlan eredmény után a nimródok Petrovits Miklós egyeki földbirtokos vendégszerető házában gyűltek egybe s vig kedélyes hangulat között a vadász élekek tárházával, jó kedvvel temették el a nyul saison utolsó akkordjait. Résztvettek: Paulovits József földbirtokos, Pásztor Gyula vaskereskedő, Bányay Péter földbirtokos, Fésüs Lajos építész, Payer Béla kereskedő és Thoma Lajos földbirtokos.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményei:

1110—1906. A Német birodalommal kötendő új kereskedelmi szerződésnek folyó évi március hó 1-ével történő életbeléptetése folytán kivitelünk a folyó évi február hóban előreláthatólag a rendszernél nagyobb lesz.

A várható nagyobb kiviteli forgalom akadálytalan és gyors lebonyolítása érdekében a nemzetközi áruforgalmazási egyezmény 5 cikk 3 bekezdése alapján a M. Á. V. igazgatósága intézkedett, hogy a Német birodalomba rendelt és folyó évi február hó végéig feladásra kerülő kocsiakományu áruk terakásához kocsi elsősorban bocsátassanak rendelkezésre, illetve hogy szóban levő szállítmányok közérdekből soronkívül továbbítassanak.

Az érdekelték figyelmét a kamara ez uton hívja fel, hogy a kivitelre rendelt szállítmányoknak a vámhatáron március hó 1-je előtt való biztos átjutása érdekében a küldeményeket lehetőleg február hó első felében adják fel vasuti szállításra.

1108—1906. A földművelésügyi m. kir. miniszter ur állategészségügyi szempontból szarvasmarhának, juhoknak és kecskéknak, valamint sertéseknek, továbbá a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg közegészségügyi szempontból husnak Szerbiából való behozatalát és átvitelét tiltotta.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közlésére kértünk fel, amit készségesen megteszük: Tekintetes Szerkesztőség! A reggeli számban a napi hírek között egy kellemetlen esetről folyólag feleségemről közlemény jelent meg. Nagyon kérem a szerkesztőséget, sziveskedjenek lapjokban azon tisztaigazságot felemlíteni, vagy jelen megkeresésemnek helyt adni, hogy nőm, Sinay Margit évek óta nagyfokú idegbanban, s kleptomániában szenved. Ezen tényt orvosokkal, rendőr tisztviselőkkel és több uri családdal bizonyíthatom. Nem haszonlesésből, hanem betegsége folytán cselekedett rosszat szegény asszony, kiért én már igen sok áldozatot hoztam, hogy lelki egyensúlya visszanyerje a normális állapot. Egyébként az eltulajdonított ingóságok mind egyhalmazban voltak, esze ágában sem volt azokon tul adni, mert hiszen kleptomániás hajlama követelményeinek tett csak eleget. Én szegény asszonyt előkelő uri család gyermekeként emeltem magamhoz s hogy a sors ily könyörtelen volt hozzá és hozzám, az a végzet átka — ismételtelen kérem a szerkesztőséget, sziveskedjék ügyemben a pletykát meggátolandó valamit tenni, mert a fősúly a lelkibánat, én reám nehezedik főképpen, kinek, mint férj-

nek és családfenntartónak még igen sok és nehéz kötelességeim vannak hátra. Debrecen, 906. február 1. Öszinte tisztelettel ifj. Széll István.

— **Köszönetnyilvánítás.** Erdős József helybeli pálya ör a népkonya céljaira 5 koronát juttatott kezeimhez, mely jószívű valló adományért hálás köszönetet nyilvánítok. Oláh Károly tanácsnok.

— **Eltűnt gimnazista.** Egy Mihálikó Géza nevű 12 esztendő gimnáziumi tanuló eltűnését jelentették be ma a rendőrségen, akinek tegnap este óta nyoma veszett. A fiu a debreceni református gimnázium tanulója, már napok óta kedvetlen szomorú volt, a minek állítólag az lenne az oka, hogy rossz osztályzatot kapott az iskolában. Miskolczi Juliánna Perces utca 12 szám alatti lakos háziasszonya előtt a diák többször emlegette, hogy öngyilkos lesz, mert tanárai nagyon szigoruan bíznak vele és meg akarják buktatni. A jendőrség nyomban elrendelte a fiu körözését, aki eltűnésekor térden alul érő szürkés kabátot és ugyanilyen nadrágot viselt.

— **Halálozások.** A mai napon az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentettek be: Némethi Erzsébet ev. ref. 10 hónapos; Török Jánosné róm. kath. 62 éves; Schuld Márton Lőrinc róm. kath. 1 hónapos; Teke Albert ev. ref. 47 éves; László Istvánné ev. ref. 27 éves; Gyarmathy Lajos ev. ref. 45 éves.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképész, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő rakatban.

x **Szives tudomásul.** A n. é. közönségnek becses tudomására hozom, hogy a Kernáts féle „Kegyelet” temetkezési intézet a fennálló szerződés értelmében üzletvezetői minőségemben s úgy is, mint özv. Kernáts Gyulánénak egyedüli végrendeleti örököse tovább folytatom, s a midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására hozom, az üzlettel szemben eddig tanúsított nagybecsű pártfogást azt megköszönve továbbra is kérem. Kiváló tisztelettel: Vetéssy Mihály Kernáts „Kegyelet” temetkezési intézet. Kossuth-u. 19. sz.

x **Újítás képkörökben.** Üzletemben a legmodernebb képkörök készíttetnek, aquerellek, krátarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. e. vevőközönségnek a kirakatonban kiállított rámak megismerlésére b. figyelmét. Pongrácz Géza papirgyári rak-tára a Bika szálloda mellett.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olesősága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Öngyilkos irnok.

Föbelötte magát.

Gyógyíthatlan betegsége miatt.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 1.

A napi krónika ismét öngyilkosságról számol be. A Kasza utca 5 számú házban ma délelőtt föbelötte magát egy szerencsétlen, hányt-vetett életű, sok viszontagságot átél, szájalomra méltó ember, akinek szo-

moru tragédiája egy eltévesztett élet nehéz és keserves vergődésének a befejezése.

Gyarmathy Lajos valamikor közismert és kedvelt alakja volt Debrecen előkelő fiataljának. Jómódu, tekintélyes polgár szülei sarja volt a szép vagyont örökölt. Mint fiatal ember az orvosi pályára készült és reményteljes jövőt jósoltak neki. Iskoláit kitünő szorgalommal és sikerrel végezte már orvosnövendék volt, mikor elhaltak szülei és félbehagyva tanulmányait beleült a reá maradt örökségbe a gazdálkodni kezdett.

A vagyont azonban nem becsülte meg, csakhamar könnyelmű életre adta magát és néhány esztendő alatt elverte mindenét, szegény ember lett és hivatalra szorult. Beállt a törvénytörvényekhez írónak. De mivel kiesapongó életmódjával nem tudott szakítani, rövidesen elbocsátották állásából. A szerencsétlen ember ezután fokozatosan súlyodt és végképpen elzüllött.

Ezelőtt hét esztendővel összeállott egy Veres Mária nevű nővel, akivel azóta vadházasságban élt s nem igen mutatkozott régi ismerősei, rokonai, jóbarátai előtt, akik tudni sem akartak róla. A még javakorabeli férfit most az utóbbi időben nagyon megtörte a sok viszontagság, melyen életében keresztül ment s mintha megszállta volna a bánat, buskomor, életunt lett. Közben sorvasztó betegségbe esett, ami csak fokozta életuntságát és aztán lassan megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata.

Ma reggel egyedül volt otthon. — Még aludt, mikor az asszonya eltávozott hazulról, de csakhamar felkelt, öltözéshez fogott és megmosakodott, majd izgatottan járt kelt a szobában. Ugy 8 óra után aztán egyszerre hatalmas lövésdörej riasztotta meg a házban lakókat, akik berohanva a lakásba ott találták a padozaton fekvő félig felöltözött állapotban nagy vértócsában a szerencsétlen embert, kezében egy még füstölgő 11 milliméteres tisztí revolvert szorongatva, melylyel jobb halántékán lötte magát. Néhány pernyi rettenetes haláltusa után kiszünetedett. Az esetről a lakók egyike Goldberger Dávid nyomban értesítette a rendőrséget, honnan Pósalaki polgári biztos Balkányi Ede ker. orvossal hamarosan megjelentek a helyszínén. Akkorra azonban már Gyarmathy Lajos halott volt. Az asztalon egy levelet találtak a rendőrségnek címezve a következő tartalommal:

Rendőrség!

Gyógyíthatatlan betegségem miatt agyonlövöm magam. Minden butor s minden egyéb a Veres Máriaé, nekem nincs semmim.

Gyarmathy Lajos.

Holttestét kiszállították a kórház hullatermébe.

A jogászbál.

— február 1.

A szerdán este megtartott jogászbálról most van alkalmunk bővebben megemlékezni. Derék jogászaink elkövettek mindent, hogy báljok egy a mulban, mint a jelenben is városunk legelíttebb bálja közzé sorozassák. Vidám, jó lelkű ifjak tömörültek tehát össze s pezsgő jó kedvtől áthatva átadták magukat az élvezetnek. Elfelejtve a szigorú kollokviumokat, melyeknek már utána vannak, teljes odaadással élvezték estélyöknek gyönyöreit.

A legszebb, a legelegánsabb közönség hullámozott a Bika disztermében, a hölgyek vakító szépségű ruhája, a sok szép rózsás arc, a báj és mosoly üde szépségű s ártatlan lelkű leánykák egész lényén: paradicsommá

alkották a gyönyörűen feldiszipált termet. — Hamis szempillantások, gyöngéi ölekezések, szerelmes vallomások mint repkeő nyilak szálltak a szívekbe, jogász ifjaink öntelten a boldogságtól s az ifju hévtől elragadtatva, magokat egyenesen a menyországba képzeltek. A világ legaranyosabb korszaka is a jogászelet, mikor az ember a fejeje vagy még nem is ismerve az élet bajait és nehézségeit, gondtalanul élve, mint pillangó szivja az élet virágairól a mezet. Ilyen a jogász élet, ilyen volt a báljok, fényes, elragadó, igéző szep.

A mulatságon jelen volt hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Kubinyi Istvánné, Papp Ferencné, Nadányiné, Horváth Mihályné, özv. Benyáts Emilné, Csiky Lajosné, Hepke Oszkárné, Kálmánchej Móráné, Tarsay Móráné, özv. Majek Ottóné, Hegedüs Istvánné, özv. Rutter Emilné (Várad), özv. Jablonczyáné, Békési Lászlóné, Descombes Henrikné, Nagy Endréné (Szatmár), Végh Gyuláné, Bíró Pálné, Kiss Aronné, Osváth Pálné, Perezel Dénesné, Hody Béláné, Szunyogh Sándorné, Dénes Sándorné, Oláh Miklósné, Szabó Kálmánné, Irinyi Istvánné, Kovács Gáborné, dr. Takács Ferencné, Sulyánszky Zsigmondné, Tatay Ferencné, Megyeri Pálné, Argay Gézáné, Tóth Béláné, Zagyva Lajosné, Lelkes Andorné, özv. Jóó Istvánné, Fehér Ferencné, özv. Szabó Jánosné, Bartók Agostonné, Tomcsányi Lászlóné, Szabolcsi Imréné, Lonogán Istvánné, özv. Kiss Gyuláné, özv. Nemes Gáborné, özv. Kovács Gáborné, Oláh Imréné, Róza Lóriné, özv. Sáfány Lajosné, özv. Békéssy Sámuelné, Szalay Józsefné, Dömök Béláné, Nagy Lajosné, Gajzágó Bónáné, Miklóssiné, Riekl Antalné, Szabó Lajosné, Bárdos Gézáné, Svábely Károlyné, Márk Endréné, Vinnay Gézáné, Faulhaber Ottóné, V. Nagy Endréné, V. Nagy Gusztánné, dr. Tádós Jánosné, Eriöz Ernőné, özv. Nánássy Gáborné, dr. Ujfalussy Józsefné, Báné Lehelné, Nagy Gyözőné, dr. Bruckner Ernőné, Komlóssy Arthurné, Materoy Lajosné, dr. Bacsányiné, báró Eötvös Lászlóné.

Urleányok: Csiky Annuska, Takács Gabika, Sulyánszky Erzsike, Kovács Gábrilla, Kovács Olga, Megyeri Lili, Tóth Annuska, Lelkes Janka, Ivó Irmauska, Fehér Margitka, Szabó Berné, Szabó Mariska, Szabó Gizike, Bartók Bella, Tomcsányi Mária, Szabolcsy Márta, Lonogán Katica, Kiss Karola, Kiss Erzsike, Dózy Irénke, Kovács Margitka, Oláh Irmauska, Sáfány Irén, Dömök Irén, Nagy Mariska és Katica, Bárdos Marcsa, Descombes Gizike, Eisenman Paulla, Fábian Margit, Gajzágó Bóni és Ilus, Hepke Margit, Hegedüs Margit, Hütter Sarolta, Mayer Pálné, Miklóssy Margit, Jablonczy Lenke, Benyáts Erzsike, Faulhaber Mariska, Riekl Annuska, Szabó Andók, Bacsó Margit, V. Nagy Gizike, Eriöz Palika, Ujfalussy Vera, Komlóssy Pózsika, Materoy Aranka, Kubinyi Erzsike és Lili, Pappler Irma, Nadányi Boriska, Szentmiklóssy Margit, Kálmánchehelyi Kató, Szunyogh Margit, Péntes Ilonka, Szabó Kata, Fráter Margitka, Róza Piroška, Vecsey Bertus.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, febr. 3. „Dorrit kisasszony, vigjáték. (A).

* **Bohémszerzem.** A harmadik előadás, bár aránylagosan a legjobb volt, nem tudott sikert teremteni. — A kevés számú közönség pusztán udvarasságból összeütötte itt-ott a tenyerét, de mindazonáltal valami tulságos lelkesedést nem lehetett észlelni.

* **A holnapki előadások.** A színház igazgatósága még az ünnepnapokat is felhasználja arra, hogy a közönség megtalálja szórakozását. Holnap gyertyaszentelő boldogasszony ünnepén két előadás lesz. Az egyik délután, a mikor Gá. Mózes nagysikerű regéjátéka, a bájos jelenetekben bővelkedő János vitéz kerül színre. A főszerepekben a tár-

sulat első rendű tagjai lépnek fel. — Este az idei szini évad nagysikerű színműve, a Jerikó falai kerül színre, a melyet a debreceni színházba járó közönség oly nagy tetszéssel fogadott a múlt héten.

* **Dorrit kisasszony.** Són hau Ferenc ily című darabjának szombaton lesz a bemutatója. A vigjáték főpróbája szombat délután lesz.

TAVIRATOK.

A hercegprimás.

Budapest, febr. 1. Waszary bíboros hercegprimás állapota **változatlanul súlyos.** Orvosai ma d. e. kunzultációt tartottak a primási palotában. Dollinger orvostanár kijelentette, hogy a hercegprimás állapota súlyos ugyan, de nincs kizárva, hogy a javulás bekövetkezhessen.

Budapest, febr. 1. Vaszary Kolos hercegprimás állapota ma este kiadott orvosi jelentés szerint rendkívül veszélyes.

Felgyújtotta a saját üzletét.

Székesfehérvár, febr. 1. Ma délután ismeretlen okból begyújtott és teljesen elpusztult a város legnagyobb divatáru kereskedése. A rendőrség kiderítette, hogy az üzlettulajdonos Berger Béla maga gyújtotta fel kereskedését, hogy a nagy biztosítási összeget ilyen módon felvehesse. Bergert letartóztatták.

Egy főúr halála.

Bécs, febr. 1. Erdődy Ferenc gróf titkos tanácsos, főrendiházi tag az éjjel itt 77 éves korában hirtelen meghalt. A gróf az este színházban volt, jól érezte magát és 11 óra után kocsin hazament. Vetkőződés közben hirtelen elsápadt és szélhűdés következtében a földre bukott. Családja hozzá rohant, neje és gyermekei mindenképpen segíteni akartak rajta, de hasztalan. A gróf néhány perc múlva meghalt. Holttestét Szombathelyre szállítják.

Gyilkosság önvédelemből.

Kalocsa, febr. 1. Csorna pusztán tegnap éjjel a mezőőr önvédelemből agyonlőtt egy vadászot.

Éhínség Japánban.

Tokio, febr. 1. (Reuter.) A mikádó az éhínséggel sújtott lakosság segélyezésére 50,000 jent adományozott. A legutolsó jelentések szerint az éhínségtől szenvedők száma körülbelül egy millió. Az inség segélyezésére beérkező adományok nem elegendők.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, febr. 1.

(Déli szárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv esékély. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba 5, közben 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül zab szilárd, a többi változatlan. Idő: szép.

Buza áprilisre	17.00—02.
Buza októberre	16.82—84.
Buza áprilisra	13.86—88.
Zab áprilisra	14.88—90.
" októberre	12.60—64.
Magas májusra	13.88—90.
" júliusra	14.02—04.
Repea 1906. augusztusra	27.80—28.00

Törvénykezés.

§ Elvert esendőrök. Még 1904. év november havában történt Felső-örszán, hogy Tar István és János duhajkodás közben összetűzték Rozsnyai Ferenc és Sándor Gábor felújítókkel esendőrökkel, akiket hogy hogy nem esunyán helybenhagytak. Ugy történt az eset, hogy a Tar testvérek a Schwarz féle korezmában mulattak, miközben betértek oda a esendőrök és gorombáskodni kezdtek velük, majd pedig kiteszkolták őket az utcára, ami nagyon felháborította a két baka-pacitált magyart. Annyira, hogy az egyikük Tar István nem is állotta meg a dolgot szó nélkül, dühösen felortyant és nagy mérgesen vágta ki:

— De hiszen lesz még ennek törvénye, nem kutya az ember.

Ne poházz, mert szájba váglak, intette le erre szeliden az egyik esendőr, aki a következő pillanatban csakugyan szájon kapta a szavazó polgárt.

Hanem azt már nem hagyták annyiban a Tar Testvérek, akik fútykásra kapva kegyetlenül elagyabugyálták a zsandárokat, úgy hogy azoknak egyike Rozsnyai Ferenc hetekig megfeküdt az ütlegek okozta sérüléseket. A két Tar hatóság elleni erőszak és súlyos testisértés vádjával ma vonta felősségre tettéért a törvényszék, mely miután a tanuk egybehangzó vallomása alapján beigazolódott, hogy a vádlottak ittás állapotban és önvédelemből követték el cselekedetüket felmentette őket.

Ingyatlanok forgalma Debrecenben.

Papp József és neje Szakál Juliánna veszik a debreceni 7724. sz. telken foglalt 2 hold 116 négyszögöl újostású földet Mézáros Bálint és társaitól 1200 kor.

Bana Juliánna és Géder Zsuzsanna veszik a debreceni 1717 sz. telken foglalt 1362 négyszögöl Tócskerti szőlőt Kovács István és neje Nánási Sárától 3000 kor.

Békés Emil veszi a debreceni 2828. sz. telken foglalt Török Bálint utca 8. sz. házat Szombathelyi Józsefné Balogh Juliánától 25500 kor.

Boros György veszi a debreceni pusztán Nagycseri 45 sz. telken foglalt 24 hold 1327 négyszögöl kaszállót Simonffy Imrétől 9600 kor.

Weisz Ignác és neje Weisz Hani veszik a debreceni 623. sz. telken foglalt Simonffy utca 33. sz. házat Glück Herman Neuman Hanitól 9600 kor.

Hj. Dudinszki Emil veszi a debreceni 9064 sz. telken foglalt 1 hold új osztású földet Geréb Páltól 1440 kor.

Dr. Csűrös Ferenc és neje Moczary Magdolna veszik a debreceni 5376 sz. telken foglalt Bethlen utca 67 sz. házat Nagy Erzsébet és Nagy Jánostól 9100 kor.

Kosolán József és neje Ruzs Mária veszik a debreceni 8004 sz. telken foglalt 400 négyszögöl Tócsa kerti szőlőt Ruzsnyák János és neje Kis Juliánától 2400 kor.

Tamás Gábor veszi a debreceni 8029 sz. telken foglalt 400 négyszögöl Tócsa kerti szőlőt Tamás Eszter Daka Mihálytól 2400 koronáért.

Ecsedi János és neje Devis Róza veszik a debreceni 4493 sz. telken foglalt 461 négyszögöl Varga kerti szőlőt özv. Varga Ferencné és társaitól 2305 kor.

Tispák Ferenc veszi a debreceni 1797 sz. telken foglalt Mester utca 13 sz. házat Török Bálinttól 18000 koronáért.

Nagy Béla és neje Ujvári Ida veszik a debreceni 7813 sz. telken foglalt 740 négyszögöl hatvanutcai kerti szőlőt Bakos Kálmántól 4000 koronáért.

Nagy András és neje Kéki Erzsébet veszik a debreceni 3418 sz. telken foglalt 133 négyszögöl csapókeri szőlőt özv. Nagy Ferencné.

Lóki Sándor és neje Szabó Zsuzsanna veszik a debreceni 5029 sz. telken foglalt 1 hold 1442 négyszögöl tégláskerti szőlőt Altdóldi Gáborné Balog Máriaától 6800 koronáért.

Dr. Strelinger Győző és neje veszik a debreceni 2407 sz. telken foglalt József kir. utca 12 sz. házat Lux Imre és társaitól 17000 kor.

Bakóczy András és neje Uszó Zsuzsanna veszik a debreceni 2199 sz. telken foglalt Csokonai utca 37 sz. házat a debreceni első takarékpénztártól 8000 koronáért.

Fábián Antal és neje Reviczky Sarolta veszik a debreceni 119 sz. telken foglalt maronkós 3 sz. házat Pongor Juliánától 3800 kor.

Szerkesztői-posta.

Z. A. Köszönjük. Minél gyakrabban, annál jobb szeretjük.

Tárcái. Tárcáját elolvastuk, de sajnos nem alhatjuk, hiányzik belőle a kerekdedség. — Minden tárcában az a lényeges, hogy benne egyértelmű mese legyen kidolgozva, a kezdet mindjárt foglalozhatik a mesével, vagy bevezető dolgokkal: a tárcá középe az érdeklődést a mese iránt fokozza, míg a végén csattanjon a dolog, vagyis a mese jól le legyen fejezve. Nagyon sok tárcát kapunk melyek, bár érdekes mesét tartalmaznak, de kidolgozásuk hanyag vagy nem tisztán a dologról van szó, de közbe-közbe oly dolgokat szőnek, melyek a tárgytól teljesen eltérők, így aztán a mese ellapul s sokat veszít érdekességéből. Nagyon ajánljuk, ha tanácsunkat megfogadja. Az írói véna megvan önből, az akarat is, tehát egy kicsikét szedje magát össze s hisszük, hogy tárcája lapunknak díszére fog válni. Külömben tárcákkal, versekkel gyakran és sokan felkeresnek bennünket, sajnos azonban, hogy elfogadható kevés akad benne. Sokan csak azért irnak, hogy cikkek, nevek a lapban megjelenjen s ez által hírságoknak akarnának tetszelegni. De nekünk nem egyesegek, de a közönség érdekét és izlését is kell tekinteni. A közönség százszemű kigyó, mely mindent észrevesz, bírál s nagyon is hangosan nyilatkozik a mellett, a mi neki tetszik, vagy véleményével találkozik.

Városi Színház.

Bérletszünet.

Pénteken, 1906. évi február hó 2-án:
Délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal:

János vitéz.

Rege énekkel és táncokkal 4 felvonásban.

Bérlet 105. szám (C)

Este 7 és fél órai kezdettel rendes helyárrakkal:

JERIKÓ FALAI.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Alfred Sutro.

SZEMÉLYEK:

Frobisher Jack — Szakács Andor.
Lady Frobisher Althea — Almási Lola.
Lady Lucy — Szabó Irma.
Stevenson, marquis — Deési Alfred.
Bannister Henkey — Ternyei Lajos.
Dallas Harry — Kondor Ernő.
Lady Westerby — Arday Ida.

Holnap, szombaton, február hó 3-án:
DORITT KISSASSZONY.

Vigjáték.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

a szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket

ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökeres

DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Szeged.

Központi iroda: Felső-Szeged, Somogy-m.

Magyar Állam Vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	26	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55	
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36	
	m. á. vasúttól	reggel	5	35
	vásártérrel —	reggel	5	44
	m. á. vasúttól	d. e.	8	09
	vásártérrel —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	m. á. vasúttól	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	vásártérrel —	d. u.	11	20
felé	m. á. vasúttól	d. u.	4	41
	vásártérrel —	d. u.	4	54
	m. á. vasúttól	este	7	—
	vásártérrel —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. -tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16	
Derecske — Nagy-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske — Nagy-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Bpestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 8 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányigy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40	
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57	
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. e.	4	31	
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10	11	
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6	43	
Szatmár felől — — — — —	este	8	04	
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31	
	vásártérre —	reggel	7	33
	mávasúthoz	d. e.	7	40
	vásártérre —	este	6	22
	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18	

Gőzcséplőkészletek 2 1/2-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági Gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók



A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának
Vezérügynökségénél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

ASZTMÁBAN, gégehurutban, tüdővérzésben, tüdőbajban, gyomorhajban

szenvedők keritsenek annyi időt és vizsgálják meg a gyógyulást bizonyító alábbi iratokat. Ez csak elenyésző csekély száma a folyton beérkezőknek. Minden megjegyzés nélkül közöljük őket, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a szenvedő közönség maga tudja legjobban megalkotni a véleményét. A levélkivonatok, nem tekintve csekély stílárius módosításokat, szözszerintiek azonban a hála, valamint az előző eredménytelen kurákról való kritika elhagyásával. Az eredeti levelek megtekinthetők és igen óhajtható volna, hogy ezeket minél többen használják föl. Hatóságok ezt már megtették. Az igazságtól való eltérést, tekintet nélkül, hogy ez a bevezetésre, avagy azt követő gyógyítás leírására vonatkozik-e, nagyon büntetnék. Hogy a laikusnak módjában legyen, be sem várva a betegség fejlődését, hanem már a legcsekélyebb tünetnél még idejekorán segítséget találjon, itt felsoroljuk a leggyakrabban előforduló **tüneteket**: köhögés, mely gyakran hányásra ingerel. — Száraz köpet. Szurás a mellben és a háiban. — Nyomás érzete a vállban. — Éjjeli izzadás. — Rendszeresen hideg kéz és láb. — Légzési nehézség. A légzést későbbben sípoló és krakogó zaj kíséri. — Vérköpés. — Gyakran erős, rendetlen szivverés, összekötve nagy félelemérzéssel. — Kevés alvás. — Rossz emésztés stb. A kúra folytatására a baj pontos leírása szükséges, el kell mondani, mi a foglalkozása és hogy hideg-e a láb. — Így címezzük:

Kur-Institut „Spiro spero“, Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 219. a.

Tüdőbaj, vérköpés.

A le utóbbi 5 év minden tavaszán és őszén leginkább tüdőhurutban betegedtem meg s állapotom, dacára az orvosi segélynek és sok ajánlott szernek, évről-évre rosszabbodott, s utóbbi időben többször munkaképtelen is lettem, sőt több hétig ágyban is kellett időznöm. Erősebb munkánál állandóan szivdobogást kaptam, valamint szuró fájdalmak nyilatgáltak át lapockáimat, melyek azután a mell és hát tájékára húzódtak. Ez légzésemet olyannyira megnehezítette, hogy tüdőgyuladástól tartottam mi által munkám is kimondhatatlan teherrel lett nekem.

Ezenkívül állandóan hidegek voltak kezeim s lábaim, berekedtem s köpésem véres volt, valamint időközönként éjjeli izzadság is gyötört.

Hogy ily körülmények között sokáig nem élhetek ezt belátam s ezért segély után tudakoztam.

Figyelmes lettem „Spiro spero“ gyógyintézet egy hirdetésére, mely reichenbergi újságban megjelent, s az elért sikerek engem is arra indítottak, hogy ez intézethez forduljak.

Már néhány hét múlva az utasításoknak szigorú betartása folytán, legnagyobb örömmre, javulást vettem észre.

Néha-néha kis visszaesés mutatkozott, de mindig nekibátorodva, a rendelkezések szigorú betartása útján egészségemet visszanyertem.

Az előbbi rohamok, mint szivdobogás, vérköpés, mell- és hátfájdalmak és még több, legnehezebb munkánál sem ismétlődtek s azt hiszem, legutóbbi utasítások betartásával ezektől teljesen meg leszek szabadítva.

Ezért hála vagyok lekötve a nyújtott segélyért s a szíves kezelésért, s kötelesemegek tartom minden betegnek ez intézetet figyelembe ajánlani.

Teljes tisztelettel vagyok hála kötelezetten **Friedrich Antal**, Morchensterben (Csehország).

A fenti aláírás hiteleségét bizonyítja: **Morehenstern.**

(P. H.) **Poszel Vilmos** Károly polgármester.

Gyomor és bélbaj.

Ezennel legnagyobb köszönetemet fejezem ki a „Spiro spero“ gyógyintézetnek, gyomor- és bélbajom teljes gyógyításáért.

Három évvel ezelőtt influenzában betegedtem meg; nemsokára emésztési nehézségek és főfájás mutatkoztak, valamint heves szurás a lapockákban. A test állandóan föl puffadt volt s székelésemet csak mesterségesen tudtam föntartani. Étvágytalanság, valamint álmatlan-

ság napirenden voltak. Tésztás ételeket és főzeléket nem élvezhettem, mert gyomorfájdalmaim meggátoltak ebben. Mindehhez még egy évvel ezelőtt meghülés folytán vesegöröcsök is csatlakoztak. Ha orvosi segélyt vettem igénybe, ez egy ideig egyhűlést hozott, de a régi baj mindig újra és újra előállt. Az elmúlt télen kezemhez jutott a „Spiro spero“ gyógyintézet eredményes kezeléséről egy újsághirdetmény; áprilisban hozzáfordultam s kértem tanácsot. Utasításait legpontosabban betartva, néhány hét múlva éreztem már hogy bajom mindinkább végét járja. Nemsokára teljesen elmúltak, székelésem rendes lett s étvágyam helyreállt Most, hála Istennek, teljes gyógyulásomat jelenthetem.

Valamennyinek, kik hasonló betegségben szenvednek, legmelegebben ajánlom ez intézetet.

Teljes tisztelettel és hálával

Obstmeyer Mária.

Enzersdorf, Fischea mellett.

Az aláírás valóságáról tanúságot tesz: **Enzersdorf, Fischea mellett, Pöber M. polgármester.**

Tüdőbaj.

Újság révén tudomásomra jutott becses címük s bizalommal fordultam segélyért Önökhöz. Két és fél év óta szenvedtem kimondhatatlan fájdalmas szurásban és köhögésben; teljesen lesoványodva és erőtellenül kioldtam; olyannyira, hogy helybeli orvosok gyógyításom lehetőségéről lemondtak. Mindennek dacára nekibátorodtam, s „Spiro spero“ gyógyintézetbe fordultam abban a reményben, hátha mégis lehetséges egészségem helyreállítása. Legnagyobb örömmre már rövid idő múlva jelentést küldhettek, hogy gyógykezelésük nagyon megkönnyítette bajomat. Még ma is azt monhatom, hogy tüdőbetegségemtől teljesen megszabadultam.

E bizonyítványom azért késett mai napig, mert meg akartam győződni, vajjon állandó-e gyógyulásom. Mint-hogy máig legcsekélyebb jel sem mutat arra, hogy visszatérne, legmelegebb köszönetemet s hálámat fejezem ki szívesen egyezem bele, hogy e hálaíratomat nyilvánosságra hozzák.

Kitünő tisztelettel **Koutny Ferenc** Wien V. Jahn-utca 42.

(P. H.) Körületi elöljáró: **Hruza Lipót**, Wien.

Tüdőcsucshurut, tüdővérzése.

Teljes egy évig volt rajtam sápadtság legnagyobb mértékben s még vérszegény is voltam. Ezenkívül 1904. május havában meghülés folytán tüdőcsucshurut is társult előbbi bajaimhoz. Oly magas fokra hágott ez, hogy többször vért köhögtem, később nyálkát. Egész éjjeleket kellett átvirrasztanom, a gégében folyton hörgő s sípoló hang gyötört, étvágyom pedig teljesen elhagyott. Több orvost kerestem föl, de ezek mindig csak kevés könnyebbülést szereztek, de egészségem teljes helyreállítását nem érték el. Történt, hogy egy alkalommal „Spiro spero“ gyógyintézet hirdetése magára vonta figyelmemet; hozzáfordultam tehát segélyért. Miután az adott utasításokat becsületesen betartottam, ma hála Istennek, teljesen jól érzem magam. Nagy hála köteleztek le s minden szenvedőnek gyógykezelésüket legmelegebben ajánlom majd. Biztos vagyok benne, hogy senki se sajnálja egészsége helyreállítása érdekében ez aránylag csekély költségeket. Teljes tiszt. **Bilzer M. kisasszony** Liebenthal, osztrák Szilézia.

Asztma, gégehurut.

Fiam meghülés folytán gégehurutban megbetegedett. A baj újból s újból megismétlődött a leggondosabb ápolás dacára; nem használt semmiféle szer. Betegségének állandó kísérője légzési nehézség s fojtó rohamok voltak úgy, hogy komolyan aggódtam egészsége helyreállításáért. Legnagyobb szükségemben újság révén a „Spiro spero“ gyógyintézet hirdetésére lettem figyelmes, s bizalommal fordultam hozzá segélyért. Miután a betegség tüneteit részletesen tudomására hoztam az intézetnek, a gyógykezelés megkezdődött, mípvánt az utasításoknak megfelelően betartottam, s a kívánt eredmény nem sokáig késett. Igaz, hogy a kúra kezdetén fiam lesoványodott s nagyon gyenge volt, de ez csak hamar megjavult; fiam mindinkább erőteljesebb lett, jó színt visszanyerte s a három havi kezelés eredménye, öszintén mondván, teljes fölépülés volt.

Ezt főképp a jó lsten után a „Spiro spero“ gyógyintézet céltudatos és eredményes kezelésének köszönhetem, s minden betegnek és szenvedőnek legmelegebben ajánlhatom, hogy hasonló helyzetben csak ez intézethez forduljon. Legnagyobb hálával és köszönettel maradok a nagytekintetű intézetnek teljes tisztelettel.

Bechtold József

Wien, XVII., Helbling-utca 11., ajtó 6.

(P. H.) Főntebbieket igazolja: **Rest Pius** községi bíró Höflein a Duna m.

Orr-, torok- és gégehurut.

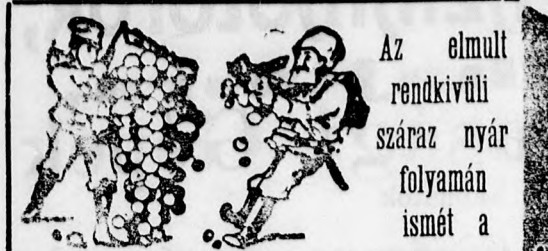
Körülbelül hat év óta szenvedtem idült s megrögzött orr-, torok- és gégehurutban, mely sok keserű és nehéz órát szerzett nekem. Állandó főfájásom volt, a torokban heves csiklandozás éreztem, mely száraz volt, s ragadós nyálkával fődve. A gégén alul kellemetlen nyomást éreztem, mely sokszor nagyon fájdalmas is volt. A lélegzés sok bajt okozott s időről-időre nagyon gyengén működött csak Munkámat ugyan végezhettem, de csak nagynehezen. Legcsekélyebb megerőltetésnél izzadásáig lepett meg, mely szivdobogással együtt lépett föl. Több orvos segítségét vettem igénybe, de sajnálatomra, eredmény nélkül. Az orvosok azt válaszlták, hogy ez idült hurut, mely csak nagynehezen gyógyulhat.

Újság útján figyelmes lettem becses intézetükre s elhatároztam, hogy gyógykezelésüket veszem igénybe. Egyideig használtam kurájkukat s csodálatomra, napról-napra állapotom javult, míg végre teljes gyógyulásom beállt. Teljesen egészségesnek érzem magam és erőmet is visszanyertem Bizonyítéka ennek, hogy mult vasárnap ötórás utat végeztem kerékpárral, mi bizonyára kitartást igényel. Jogosan állíthatom tehát, hogy Istennek és önmöknek köszönhetem örömteli napjaimat. Ezért fáradozásukért legforróbb köszönetet mondok.

Teljes tisztelettel **Schörner András** Kwhitz.

A fenti aláírás hiteleségét bizonyítja **Denk** polgármester, Kautendorf község közigazgatás.

Külön magyar levelezés.



Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmegye)
volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait
óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel ön-
tözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely
ez évben is valóban szép és minden tekintetben
kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szálit.
és árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve

BUDAPEST ÉJJEL

című szerzős könyv

második kiadása

most jelent meg.

Irta:

Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala uján.



A Magyar Fém- és Lámpaáru-gyár

részvénytársaság  gyári raktára

DEBRECENBEN,

Piac-utca. (Simonffy-utca sarkán.)

Gyár: Budapest-Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Pompás csillárok, asztali és függő lámpákat
valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Légszesz- és villany-csillárokat
állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb
legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum

Király-olaj

melye kizárólag gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítottik.

Legujabb találmány!

Szabadalmazott

Attila Szesz Izzófényégő

bármely lámpára alkalmazható.

LÁSZLÓ JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHIVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 kor.
Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.
Fél évre . . . 10 kor.
Negyed évre . . . 5 kor.